

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง “ถอดประสบการณ์ผู้พิพากษาสมทบในบทบาทผู้ไกล่เกลี่ยคดีครอบครัว: กรณีศึกษาศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่” ผู้ศึกษาขอเสนอวิธีการศึกษาดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาเรื่อง “ถอดประสบการณ์ผู้พิพากษาสมทบในบทบาทผู้ไกล่เกลี่ยคดีครอบครัว: กรณีศึกษาศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่” แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

3.1.1 ผู้พิพากษาสมทบที่หน้าที่การไกล่เกลี่ยของศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 29 ราย

3.1.2 ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ผู้พิพากษา ทัศนคติ ผู้รับการไกล่เกลี่ย และเจ้าหน้าที่ประสานงานไกล่เกลี่ยข้อพิพาทศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 9 ราย ประกอบด้วย ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ 1 ราย ผู้พิพากษาประจำศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ 2 ราย ทัศนคติ 2 ราย ผู้รับการไกล่เกลี่ย 2 ราย เจ้าหน้าที่ประสานงานไกล่เกลี่ยศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ 2 ราย

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.2.1 ข้อมูลทั่วไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถามผู้พิพากษาสมทบที่มีหน้าที่การไกล่เกลี่ยของศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดเชียงใหม่และผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ผู้พิพากษา ทัศนคติ ผู้รับการไกล่เกลี่ย และเจ้าหน้าที่ประสานงานไกล่เกลี่ยข้อพิพาทศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส จำนวนบุตร-ธิดา และรายได้ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา

3.2.2 คุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้พิพากษาสมทบที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้ไกล่เกลี่ยคดีครอบครัว อันเป็นคุณลักษณะสำคัญ และจำเป็นในการปฏิบัติงานไกล่เกลี่ยคดีครอบครัว เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้พิพากษาสมทบที่หน้าที่การไกล่เกลี่ยของศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 29 ราย และผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ผู้พิพากษา ทัศนคติ ผู้รับการไกล่เกลี่ย และ

เจ้าหน้าที่ประสานงานไกล่เกลี่ยข้อพิพาทศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 9 ราย ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ความรู้ความเข้าใจของการเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการไกล่เกลี่ยคดีครอบครัว
คำถาม ประกอบด้วย

- ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้พิพากษาสมทบ
- การทำหน้าที่ผู้พิพากษาสมทบกับการไกล่เกลี่ย
- ความเข้าใจเรื่องการไกล่เกลี่ยคดีครอบครัว ความสำคัญของคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้พิพากษาสมทบต่อการพิจารณาคดีครอบครัว
- การได้รับการศึกษาอบรมเรื่องการไกล่เกลี่ยคดีครอบครัว
- ความรู้ความเข้าใจของผู้พิพากษาสมทบที่ทำหน้าที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ยคดีครอบครัวต่อปัญหาคดีครอบครัวและความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่

ส่วนที่ 2 คุณสมบัติของผู้ไกล่เกลี่ย คำถามประกอบด้วย

- คุณสมบัติของผู้พิพากษาสมทบที่จะทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยให้สำเร็จ
- คุณสมบัติขั้นแรกในการทำหน้าที่ผู้พิพากษาสมทบ
- ความจำเป็นที่จะมีความต้องการผู้ที่จบการศึกษาระดับสูง
- ความจำเป็นและความสำคัญของประสบการณ์ในครอบครัวของผู้ไกล่เกลี่ยต่อการทำหน้าที่
- ความมุ่งมั่นและตั้งใจของผู้ไกล่เกลี่ยเป็นคุณสมบัติสำคัญที่จะทำให้การทำหน้าที่สำเร็จ
- การนำประสบการณ์ชีวิตที่ผ่านมาจากประสบการณ์ของผู้ไกล่เกลี่ยมาปรับใช้ในการทำงาน
- การปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาสมทบไม่นำประสบการณ์ที่มีอยู่มาใช้อย่างจริงจัง
- การนำประสบการณ์จากครอบครัวของผู้ไกล่เกลี่ยสามารถแนะนำคู่กรณีให้นำไปใช้ประโยชน์
- การศึกษาอบรมเรื่องการไกล่เกลี่ยทำให้ได้ประสบการณ์และเทคนิคใหม่ๆ มาใช้ในการไกล่เกลี่ยให้ประสบความสำเร็จ
- การสนับสนุนให้มีการอบรมและนำเทคนิคใหม่ๆ มาใช้ในการไกล่เกลี่ย ความมุ่งมั่นและทุ่มเทของผู้ไกล่เกลี่ยทำให้การไกล่เกลี่ยประสบความสำเร็จ

3.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ ภูมิหลังของผู้พิพากษาสมทบที่ปฏิบัติหน้าที่ ผู้ไกล่เกลี่ยคดีครอบครัวมีผลต่อความสำเร็จและ ไม่ประสบความสำเร็จในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท คดีครอบครัว เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้พิพากษาสมทบที่หน้าที่การไกล่เกลี่ยของศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 29 ราย และผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ผู้พิพากษา ทนายความ ผู้รับการไกล่เกลี่ย และเจ้าหน้าที่ประสานงานไกล่เกลี่ยข้อพิพาทศาลเยาวชนและ ครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 9 ราย คำถามประกอบด้วย

- ประสบการณ์ของผู้พิพากษาสมทบซึ่งมีพื้นฐานมาจากครอบครัวที่แตกต่างกัน มีส่วนสนับสนุนต่อความสำเร็จในการไกล่เกลี่ยหรือไม่
- หากผู้ไกล่เกลี่ยมีประสบการณ์สูงแล้วทำให้อัตราการไกล่เกลี่ยประสบความสำเร็จสูงจริงหรือไม่ การไกล่เกลี่ยได้จำนวนคดีมากคือผลสำเร็จเนื่องจากอะไร
- ในการไกล่เกลี่ยต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพหรือไม่
- ประสบการณ์ที่เป็นภูมิหลังของผู้พิพากษาสมทบ เช่น ฐานะทางครอบครัว การศึกษาและการเรียนรู้ การมีชีวิตครอบครัวที่ดีมีผลต่อประสิทธิภาพในการไกล่เกลี่ยหรือไม่
- ภูมิหลังหรือประสบการณ์อย่างไรที่ท่านคิดว่ามีส่วนทำให้การไกล่เกลี่ยประสบความสำเร็จมากที่สุด
- ผู้ไกล่เกลี่ยที่ดีควรมีบุคลิกภาพอย่างไร สิ่งที่ปรากฏออกมาเป็นบุคลิกภาพภายนอกของผู้ไกล่เกลี่ย ท่านคิดว่าเกิดจากประสบการณ์ของผู้ไกล่เกลี่ยหรือไม่
- บุคลิกภาพของผู้ไกล่เกลี่ยต่อไปนี้มีผลต่อการเจรจาไกล่เกลี่ยหรือไม่เล็กน้อยเพียงใด
- ท่านคิดว่าผู้ไกล่เกลี่ยที่มีบุคลิกภาพเรียบง่าย สุภาพ อ่อนโยน มีส่วนต่อการไกล่เกลี่ยหรือไม่
- ประสบการณ์ของผู้ไกล่เกลี่ยมีส่วนสำคัญในการหาทางออกข้อพิพาทคดีหรือไม่
- ในคดีครอบครัวจะต้องคำนึงถึงสถานภาพครอบครัวของคู่พิพาทเป็นหลัก ผู้ไกล่เกลี่ยจะต้องพยายามไกล่เกลี่ยให้เขาคิดต่อกัน ท่านเห็นด้วยหรือไม่
- หากคู่กรณีไม่สามารถรักษาสถานภาพครอบครัวไว้ได้ จำเป็นต้องหย่าขาดจากกัน ผู้ไกล่เกลี่ยควรแนะนำให้คำนึงถึงสภาพของเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นบุตรเป็นสำคัญ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ประสบการณ์การไถ่เกลียที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับคดีครอบครัวนั้น สร้างความพึงพอใจแก่คู่พิพาทมากน้อยเพียงใด

3.2.4 ปัญหาและอุปสรรคในบทบาทและการปฏิบัติหน้าที่ไถ่เกลียคดีครอบครัวของผู้พิพากษาสมทบศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อที่จะพัฒนาการไถ่เกลียซึ่งเป็นบริการสาธารณะให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้พิพากษาสมทบที่หน้าที่การไถ่เกลียของศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 29 ราย และผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ผู้พิพากษา ทนายความ ผู้รับการไถ่เกลีย และเจ้าหน้าที่ประสานงานไถ่เกลียข้อพิพาทศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 9 ราย คำถามประกอบด้วย

- ปัญหาและอุปสรรคในบทบาทและหน้าที่ของผู้ไถ่เกลีย
- ปัญหาสำคัญที่สุดของการไถ่เกลียเกิดจากประสบการณ์ของผู้ไถ่เกลีย
- ปัญหาต่อการพัฒนาการไถ่เกลีย ท่านคิดว่าปัญหาใดสำคัญที่สุด
- ให้ท่านเลือกคำตอบที่ท่านเห็นว่ามีปัญหาอุปสรรคมากน้อยเพียงใด
- ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาระบบการไถ่เกลียของศาลเยาวชนและครอบครัว

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การจากเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้พิพากษาสมทบที่หน้าที่การไถ่เกลียของศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดเชียงใหม่ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ผู้พิพากษา ทนายความ ผู้รับการไถ่เกลีย และเจ้าหน้าที่ไถ่เกลียประสานงานไถ่เกลียข้อพิพาทศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ โดยเก็บข้อมูลระหว่าง เดือนมกราคม-กรกฎาคม 2551

3.3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

เป็นการออกแบบสัมภาษณ์ผู้พิพากษาสมทบมีหน้าที่การไถ่เกลียของศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 29 ราย และผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ผู้พิพากษา ทนายความ ผู้รับการไถ่เกลีย และเจ้าหน้าที่ประสานงานไถ่เกลียข้อพิพาทศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 7 ราย

3.3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ได้จากแหล่งข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าวิเคราะห์ หนังสือคำบรรยาย ตลอดจนตัวบทกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิและได้จากการรวบรวมคดีแพ่ง ที่เป็นคดีครอบครัว ที่ฟ้องร้อง ต่อศาล ในปี 2549-2550

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลทั่วไปของผู้พิพากษาสมทบมีหน้าที่ในการไต่ถามของศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดเชียงใหม่ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ผู้พิพากษา ทนายความ ผู้รับการไต่ถาม และเจ้าหน้าที่ประสานงานไต่ถามข้อพิพาทศาลเยาวชนและ ครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ ใช้สถิติเชิงพรรณนา หาความถี่ และร้อยละ

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้พิพากษาสมทบที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้ไต่ถามคดีครอบครัวอันเป็นคุณลักษณะสำคัญ และจำเป็นในการปฏิบัติงานไต่ถามคดี ครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ ภูมิหลังของผู้พิพากษาสมทบที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้ไต่ถามคดีครอบครัวมีผลต่อความสำเร็จและ ไม่ประสบความสำเร็จในการไต่ถามข้อพิพาท คดีครอบครัว ปัญหาและอุปสรรคในบทบาทและการปฏิบัติหน้าที่ไต่ถามคดีครอบครัวของผู้พิพากษาสมทบศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อที่จะพัฒนาการไต่ถามซึ่งเป็น บริการสาธารณะให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการ วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)